

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/53/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124207151
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4124207151.1

Uznesenie

11 25Co/53/2024

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. F. XXX/X, XXX XX G., toho času bytom B. H. X, XXXXX, I., J. K., občan Nemeckej republiky, zastúpený: JUDr. Mgr. Jana Kocandová, advokátka so sídlom Jungmannova 8, 851 01 Bratislava, IČO: 42 134 617, proti žalovanej: L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX E. XX, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo dňa 31. júla 2024 pod č.k. 9C/71/2024-34 (ďalej len „rozhodnutie súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

11 25Co/53/2024

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

10 25Co/53/2024

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 343 ods. 1, 2, 3, § 344 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“),

1.1. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvej inštancie dôvodil, že žalobca sa návrhom na vydanie neodkladného opatrenia zo dňa 27. 06. 2024, doplnené podaním zo dňa 01. 07. 2024, domáhal uloženia zákazu žalovanej nakladať s obchodným podielom obchodnej spoločnosti ADNAM s.r.o., IČO: 55 066 917, zapísanej v obchodnom registri Okresného súdu Nitra, oddiel Sro, vložka číslo: 59004/N a to tak, že nesmie tento podiel odplatne prevádzať, darovať, založiť alebo zaťažovať právami tretej osoby, alebo iným spôsobom právne nakladať a to do 7 mesiacov od právoplatnosti súdneho rozhodnutia. Zároveň žiadal zakázať žalovanej nakladať s nehnuteľnosťami vedenými na LV č. XX v katastrálnom území E., obec M. a to so stavbou súpisné číslo XX - N. J. G. O. XX/X o výmere 177 m2, parcely KNC - evidované na katastrálnej mape, pozemkom – parcele číslo XX/X o výmere 925 m2 – záhradou, evidované na katastrálnej mape ako parcela „C“, stavbou - hospodárskou budovou so súpisné číslo XXX J. G. O. XX/X o výmere 53 m2 – zastavaná plocha a nádvorie, ostatnými pozemkami – parcela číslo XX/X o výmere 177 m2, zastavené plochy a nádvorie, parcela číslo XX/X o výmere 53 m2, zastavané plochy a nádvorie, parcela číslo XX/X o výmere 533 m2, zastavaná plocha a nádvorie – parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape a to do 7 mesiacov od právoplatnosti súdneho rozhodnutia, tým spôsobom, že ako spoločníčka a konateľka obchodnej spoločnosti ADNAM s.r.o., IČO: 55066917, Ardanovce 47, zapísanej v OR - OS Nitra, oddiel Sro, vložka 59004/N sa musí zdržať predaja, darovania, zámeny, založenia právami tretích osôb a akéhokoľvek iného právneho nakladania s týmito

nehnutelnosťami. Uvedený zákaz nakladania s uvádzanými nehnuteľnosťami sa vzťahuje aj na iného konateľa, v prípade že k jeho zmene dôjde do 7 mesiacov od právoplatnosti súdneho rozhodnutia.

1.2. Žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zdôvodnil tým, že na základe rozhodnutia Okresného súdu Trenčín č.k. 18C/91/2023-58 zo dňa 18. 03. 2024 bola žalovaná zaviazaná plniť mu finančný záväzok z dôvodu bezdôvodného obohatenia vo výške, ktorá vyplýva z výroku rozsudku a k náhrade trov konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21. 06. 2024. Žalovaná uvedený záväzok dobrovoľne nespĺnila a žalobca bude musieť realizovať vymáhanie dlhu prostredníctvom exekučného konania. Žalovaná už má exekúciu vedenú u súdnej exekútorky v Púchove pod sp.zn. 108EX464/23. Exekučná správa uvádza stav majetku žalovanej a to, že nemá iné príjmy, ktoré by podliehali exekúcii a má iba majetok – obchodný podiel v obchodnej spoločnosti ADNAM s.r.o.. Z listu vlastníctva číslo XX pre katastrálne územie E. vyplýva, že súčasťou majetku tejto obchodnej spoločnosti, teda obchodného imania je aj stavba - dom so súpisným číslom XX, v ktorom povinná býva, hospodárska budova súpisné číslo XXX a ostatné pozemky uvedené v tomto liste vlastníctva. Žalovaná je konateľkou a jedinou spoločníčkou spoločnosti a jej jediným majetkom je obchodný podiel v spoločnosti vo výške 100%. Vzhľadom k tomu, že žalovaná má povinnosť plniť na základe súdneho rozhodnutia, vzniká tu obava, že nárok žalobcu by mohol byť zmarený, resp. exekúcia vedená na obchodný podiel je ohrozená. Žalovaná ako jediná spoločníčka obchodnej spoločnosti a zároveň konateľka je oprávnená nakladať s majetkom obchodnej spoločnosti, teda aj s nehnuteľnosťami, ktoré obchodná spoločnosť vlastní a nič jej nebráni, aby s obchodným podielom nakladala a vyhla sa tak exekučnému konaniu. Žalobca si musí zabezpečiť vymáhanie svojej pohľadávky, na ktorú má nárok, pričom prípadným prevodom obchodného podielu alebo prevodom majetku obchodnej spoločnosti by sa exekučné konanie zmarilo. Je toho názoru, že jeho nárok je potrebné chrániť vydaním neodkladného opatrenia podľa § 324 CSP. K návrhu pripojil listinné doklady a to rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 18C/91/2023-58 zo dňa 18.03.2024 s vyznačenou doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti, výpis z LV č. XX pre kat. úz. E., poverenie na vykonanie exekúcie, správu o exekúcii zo dňa 19.06.2024, výpis z FinStat., výpis z obchodného registra Okresného súdu Nitra na spoločnosť ADNAM s.r.o., Ardanovce.

1.3. Súd prvej inštancie ďalej v napadnutom uznesení dôvodil, že základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia je tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy právneho vzťahu medzi nimi. Zároveň však s poukazom na ustanovenie § 324 ods. 3 CSP musí byť zrejmé, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Z ustanovenia § 324 ods. 3 CSP vyplýva, že nariadenie neodkladného opatrenia je podmienené tým, že sledovaný účel nie je možné dosiahnuť zabezpečovacím opatrením podľa § 343 CSP. Cieľom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie postavenia veriteľa a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka, za účelom zabezpečenia jeho pohľadávky, ktorá je, alebo by mohla byť súdom priznaná, aby sa tak zamedzilo alebo zredukovalo možné nebezpečenstvo uspokojenia pohľadávky veriteľa. Prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia získa veriteľ postavenie záložného veriteľa a bude môcť pristúpiť k výkonu záložného práva na uspokojenie svojej súdom priznanej pohľadávky. Zabezpečovacie opatrenie prichádza do úvahy v prípade, ak existuje spôsobilý predmet záložného práva, zriadením záložného práva sa bude zabezpečovať peňažná pohľadávka a je tu obava z budúceho zmarenia exekúcie. Zabezpečovacie opatrenie má vždy prednosť pred nariadením neodkladného opatrenia a iba ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, môže byť nariadené neodkladné opatrenie. Súd je povinný pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ex offo skúmať, či nie je možné účel dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Vždy je preto potrebné identifikovať účel, ktorý žalobca sleduje, a ak súd dospeje k záveru, že účel možno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

1.4. Žalobca navrhoval vydanie neodkladného opatrenia, preto súd prvej inštancie skúmal splnenie podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 324 ods. 3 CSP a to, že účel nie je možné dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Zo žaloby vyplýva, že žalobca si voči žalovanej uplatňuje peňažný nárok vo výške 32 290,81 eura s príslušenstvom, pričom z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že má obavu, že žalovaná by sa mohla účelovo zbaviť majetku – obchodného podielu (súčasťou sú aj nehnuteľnosti) obchodnej spoločnosti ADNAM s.r.o., ktorej je jedinou spoločníčkou a konateľkou, čím by bola budúca exekúcia ohrozená. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca má záujem na ochrane svojho peňažného nároku, ktorý mu bol súdom právoplatne priznaný a pravdepodobne bude musieť byť vymáhaný v rámci exekúcie. Nakladaním žalovanej s obchodným podielom, predstavujúcim majetkovú hodnotu, z ktorej by mohla byť pohľadávka veriteľa uspokojená, by mohlo dôjsť k zmareniu exekúcie, preto žalobca potrebuje svoju pohľadávku zabezpečiť, k čomu prioritne slúži práve zabezpečovanie opatrenie podľa § 343 CSP, ktorým by bol žalobcom sledovaný účel splnený.

1.5. Vzhľadom k tomu nemohol návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť, pretože vydať neodkladné opatrenie je možné iba vtedy, ak by bolo nariadenie zabezpečovacieho opatrenia z povahy veci vylúčené, čo nie je tento prípad. V tomto prípade práve naopak, z povahy veci vyplýva, že sú splnené všetky predpoklady k tomu, aby sa žalobcom sledovaný účel zabezpečenia svojej judikovanej pohľadávky a zamedzenia možného nebezpečenstva uspokojenia nároku, dosiahol nariadením zabezpečovacieho opatrenia.

1.6. K časti návrhu týkajúcej sa nenakladania s nehnuteľnosťami súd prvej inštancie na doplnenie udáva, že nehnuteľnosti tvoria majetok obchodnej spoločnosti ADNAM s.r.o., ktorý sa prenáša do hodnoty obchodného podielu, pričom nakladať s nehnuteľnosťami môže iba vlastník, ktorým je podľa listu vlastníctva číslo XX pre katastrálne územie E. spoločnosť ADNAM s.r.o., a to prostredníctvom štatutárneho orgánu a nie žalovaná ako fyzická osoba. Rovnako ako vo vzťahu k obchodnému podielu, tak aj vo vzťahu k nehnuteľnostiam platí, že účel ochrany pohľadávky žalobcu by sa dosiahol zabezpečovacím opatrením.

1.7. Z uvedených dôvodov návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a o nároku na náhradu trov konania rozhodoval podľa § 255 ods.1 a § 262 ods.1 CSP, keďže ide o samostatný návrh na neodkladné opatrenie a rozhodnutím o ňom sa konanie končí. Žalobca v konaní nebol úspešný a žalovanej žiadne trovy nevznikli, preto rozhodol tak, že úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Žalobca podal proti uzneseniu súdu prvej inštancie v zákonnej lehote odvolanie. Dôvodil, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a navrhol zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie a vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia.

2.1. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne a právne nesprávne. Nestotožnil sa s názorom, že prednosť má zriadenie záložného práva, preto je potrebné ochranu žalobcu riešiť len týmto spôsobom a že je vylúčené vydanie neodkladného opatrenia. Právna úprava umožňuje podať aj návrh na vydanie neodkladného opatrenia najmä ak preukáže, že je ohrozená exekúcia, pričom žalovaná je dlžníčkou a nemá žiadny iný majetok, ktorý by bol postihnutý exekúciou, len obchodný podiel vo svojej obchodnej spoločnosti, v ktorej je výlučnou konateľkou a spoločníčkou. Podaným návrhom sa domáhal nielen zákazu nakladania s obchodným podielom, ale zároveň aj zákazom nakladania s majetkom obchodnej spoločnosti vo vzťahu k žalovanej. Obchodný podiel predstavuje podiel na obchodnom imaní spoločnosti, teda na obchodnom majetku spoločnosti. Obchodná spoločnosť vlastní majetok, ktorý je evidovaný na predloženej liste vlastníctva. Ak by mal podať len návrh na zriadenie záložného práva a teda len zabezpečovacieho opatrenia vo vzťahu k obchodnému podielu dlžníčky, teda žalovanej, takáto právna ochrana je pre neho nedostatočná.

2.2. Považoval za nevyhnutné, aby žalovaná nielenže nenakladala s obchodným podielom obchodnej spoločnosti, ktorý inak by mal byť predmetom exekúcie, ale aby jej bolo súdom zakázané aj nakladanie s majetkom obchodnej spoločnosti, ktorej je výlučnou konateľkou a spoločníčkou, teda aby nemohla nakladať s nehnuteľnosťami, ktoré sú vedené na predmetnom liste vlastníctva. Tieto sú vo vlastníctve obchodnej spoločnosti, ktorá nie je dlžníkom, ale obchodný podiel predstavuje podiel na obchodnom imaní spoločnosti. Žalovaná, ak by mala zriadené len záložné právo, ako to konštatoval súd prvej inštancie, toto by mohlo byť zriadené len na obchodný podiel obchodnej spoločnosti, ako majetok dlžníka, ale nie na majetok a nehnuteľnosti vo vlastníctve obchodnej spoločnosti, ku ktorému sa predmetný obchodný podiel viaže. Takáto právna ochrana by mu neposkytla ochranu v tom zmysle, že by žalovaná nemohla nakladať s nehnuteľnosťami obchodnej spoločnosti, teda tieto by inak mohla scudzovať akýmkoľvek spôsobom, čo by v konečnom dôsledku prinieslo aj možné zníženie hodnoty obchodného podielu, ktorý má byť predmetom exekúcie. Obchodný podiel môže takto žalovaná ponižovať až do mínusových hodnôt. Preto je potrebné, aby sa žalobca domáhal širšej súdnej ochrany, ak je zrejmé, že exekúcia je ohrozená, čo preukázal tým, že žalovaná nič iné nevládni. Vlastní len obchodný podiel a má aj inú exekúciu, ktorú nie je schopná riadne a včas splácať. Z uvedeného dôvodu sa domáhal aj zákazu nakladania s majetkom obchodnej spoločnosti, čo mu umožňuje právna úprava v ustanovení § 325 CSP. Ak je exekúcia ohrozená, môže sa žalobca domáhať aj vydanie neodkladného opatrenia, nielen vydania zabezpečovacieho opatrenia a to vo forme uznesenia o zabezpečovacom opatrení o

zriadení záložného práva na majetok dlžníka, (postačuje tu obava, že exekúcia bude ohrozená). Nie je teda vylúčené domáhať sa aj vydania neodkladného opatrenia. Sledovaný účel treba ponímať v širšom kontexte, lebo inak nevie zabezpečiť, aby sa nenakladalo s majetkom obchodnej spoločnosti, teda neprevádzali sa nehnuteľnosti obchodnej spoločnosti na tretie osoby, čo by znamenalo aj zmeny v obchodnom podiele, teda jeho hodnotové zníženie. Predmetom exekúcie by potom bol obchodný podiel nižšej hodnoty, čo je neprijateľné, pretože má pomerne vysokú pohľadávku priznanú Okresným súdom Trenčín vo vzťahu k žalovanej. Zabezpečovacím opatrením sa tento účel nedosiahne, lebo toto sa viaže iba na špecifikovaný majetok dlžníka, za účelom zabezpečenia jeho pohľadávky, pričom majetok dlžníka je tu len obchodný podiel, (nie nehnuteľnosti obchodnej spoločnosti, ktorá nie je dlžníkom). Nebezpečenstvo uspokojenia pohľadávky veriteľa tu je, ako vyplynulo z listu vlastníctva, už dlžníčka zaťažila nehnuteľnosti ako majetok obchodnej spoločnosti vecnými bremenami, pričom vedela, že je v súdnom konaní o určenie otcovstva, že veriteľ nie je jej biologickým otcom a vymožené výživné bude musieť vrátiť.

2.3. Namietal tiež, že súd prvej inštancie nevykonal navrhované dôkazy, preto nemohol dospieť ani k správnym skutkovým zisteniam a správne právne posúdeniu veci a teda aj účelu neodkladného opatrenia. Procesný postup súdu, odvolávajúc sa na prednosť zabezpečovacieho opatrenia nepovažuje za správny, čím bolo odňaté jeho právo na spravodlivý proces. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, vo svojom obsahu a odôvodnení je toto rozhodnutie zmätočné.

3. Žalovaná sa k podanému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom existujúcim v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), vec prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. Podľa § 387 ods.1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia, Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 343 ods. 1 CSP, zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra. Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia, výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

10. Podľa § 344 CSP, ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

11. Ustanovením § 387 odsek 2 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací

súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže sice doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

12. V rámci civilného sporového konania je nariadenie neodkladného opatrenia možné iba na návrh a za splnenia zákonných predpokladov. Keďže súd rozhoduje v pomerne krátkej lehote podľa § 328 ods. 2 CSP a spravidla bez nariadenia pojednávania, bez výsluchu a bez vyjadrenia protistrany, z procesného hľadiska je zásadným determinantom obsah samotného návrhu. Náležitosti návrhu vymedzuje priamo § 326 CSP. Vo vzťahu k uvedeným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia pritom zákon výslovne vyžaduje, aby navrhovateľ uviedol opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí teda súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to z rozhodujúcich skutočností, ktoré podľa navrhovateľa odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Navrhovateľ musí súd opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický.

12.1. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd v celkovom kontexte požadovanej procesnej ochrany, či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy, uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP).

13. Zabezpečovacie opatrenie je novým inštitútom civilného sporového procesu, ktorý má posilniť istotu veriteľa, že v prípade úspechu v konaní si bude môcť svoju judikovanú pohľadávku voči dlžníkovi uspokojiť. Zabezpečovacie opatrenie má za cieľ posilniť postavenie veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná, alebo už bola judikovaná, s cieľom, aby sa zamedzilo alebo zredukovalo možné nebezpečenstvo neuspokojenia pohľadávky veriteľa. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 344 zakotvuje, že ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

13.1. Zabezpečovacím opatrením zriaďuje súd záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka, na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa v prípade obavy z ohrozenia exekúcie. Podmienku podľa § 324 ods. 3 CSP bude nevyhnutné bez ďalšieho považovať za splnenú vtedy, ak je vydanie zabezpečovacieho opatrenia z povahy veci vylúčené. Pôjde o procesné situácie, keď navrhovateľ nebude uplatňovať svoje právo na peňažné plnenie od dlžníka (napr. pri určovacej žalobe, žalobe na nepeňažné plnenie a pod.), alebo sa nebude domáhať nariadenia neodkladného opatrenia z dôvodu obavy, že exekúcia bude ohrozená. Pri návrhoch podaných pred začatím konania alebo po jeho skončení je rozhodujúca povaha a obsah nároku vo veci samej, ktorému má byť alebo ktorému bola poskytnutá procesná ochrana.

13.2. Navrhovateľ musí preto v záujme vlastného procesného úspechu sám osvedčiť, že individuálne podmienky na dosiahnutie sledovaného účelu zabezpečovacím opatrením nie sú splnené. Inak súd jeho návrh, ktorým sa bude domáhať nariadenia neodkladného opatrenia z dôvodu obavy z ohrozenia exekúcie na uspokojenie peňažnej pohľadávky, zamietne s poukazom na prednostnú alternatívu zriadenia záložného práva podľa § 343 CSP.

14. V danej veci sa žalobca podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 28.06.2024 domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým žiadal v spojení s doplnením petitu zo dňa 01.07.2024 zakázať žalovanej tam uvedeným spôsobom nakladať s obchodným podielom spoločnosti ADNAM s.r.o. a zakázať jej ako spoločníčke a konateľke obchodnej spoločnosti ADNAM s.r.o. nakladať s tam uvedenými nehnuteľnosťami do 7 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. K návrhu priložil rozsudok

Okresného súdu Trenčín zo dňa 18.03.2024 pod č.k. 18C/91/2023-58, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.06.2024 a vykonateľnosť dňa 07.07.2024, výpis z LV č. XX pre okres Topoľčany, obec E., kat. úz. E., Poverenie Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 46Er/2454/2023, správu o exekúcii od súdnej exekútorky JUDr. Ing. Anny Martišikovej zo dňa 19.06.2024 vo veci 108Ex 464/23-14, výpis zo stránky Finstat.sk a výpis z Obchodného registra na spoločnosť ADNAM s.r.o.. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením, ktorým zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania a ktoré rozhodnutie je z dôvodu podaného odvolania žalobcu predmetom prieskumu odvolacím súdom.

15. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nakoľko bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna, presvedčivá a v neposlednom rade v súlade so zákonom, preto námietku zmätočnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia považuje za nedôvodnú.

15.1. Nemožno sa stotožniť ani s námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože súd prvej inštancie správne v prvom rade skúmal, či je možné sledovaný účel dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, ktoré má zo zákona prioritné postavenie pred nariadením neodkladného opatrenia. Zabezpečovacím opatrením zriaďuje súd záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa v prípade obavy z ohrozenia exekúcie. Práve v predmetnom prípade malo dôjsť zabezpečeniu peňažnej pohľadávky žalobcu ako veriteľa. Žalobca si voči žalovanej uplatňuje odvolávajúc sa na predložené právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Trenčín peňažné plnenie vo výške 32 290,81 eura spolu s úrokom z omeškania.

15.2. Ak sa má návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sledovať ochrana peňažnému nároku, je potrebné v návrhu zdôvodniť, prečo sledovaný účel nie je možné dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, čo žalobca nenaplnil. Súd túto skutočnosť skúma z úradnej moci, pričom, ak by mal za to, že vzťahy majú byť regulované zabezpečovacím opatrením, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia môže zamietnuť aj z daného dôvodu. Regulovanie vzťahov prostredníctvom inštitútu zabezpečovacieho opatrenia má vždy prednosť pred reguláciou neodkladným opatrením (k tomu rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 13/2020). Práve z povahy predmetnej veci zabezpečovacie opatrenie vylúčené nie je. Preto súd prvej inštancie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemohol vyhovieť a nariadiť ho, ale ho správne zamietol. Vzhľadom k tomu sa nemožno stotožniť ani s námietkou odňatia práva na spravodlivý proces.

16. Vo vzťahu k navrhovanému zákazu nakladania s nehnuteľnosťami, ktoré sú podľa LV č. XX katastrálne územie E., vo vlastníctve obchodnej spoločnosti ADNAM s.r.o. odvolací súd dodáva, že žalovanej nemôže byť uložený navrhovaný zákaz, keďže nie je ich vlastníčkou. Žalovaná je konateľkou a spoločníčkou tejto obchodnej spoločnosti. V súlade s ustanovením § 123 Občianskeho zákonníka je iba vlastníkom vecí v medziach zákona oprávnený s predmetom svojho vlastníctva nakladať, držať ho, užívať ho a požívať jeho plody a úžitky. Žalobca nepreukázal právny vzťah s predmetnou obchodnou spoločnosťou, ale so žalovanou ako fyzickou osobou, ktorej ako „nevlastníčke“ uvedených nehnuteľností nemôže byť takýto zákaz uložený. Zákaz nakladania s predmetnými nehnuteľnosťami môže byť uložený iba vlastníkovi týchto nehnuteľností, nie konateľovi spoločnosti vlastníka nehnuteľností.

16.1. K namietanému zaťaženiu predmetných nehnuteľností žalovanou odvolací súd dodáva, že podľa predloženého listu vlastníctva došlo k zriadeniu vecného bremena „in personam“ spočívajúcom v práve bezplatného doživotného bývania a užívania nehnuteľností vo vlastníctve spoločnosti ešte v roku 2022 a teda ešte v čase pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia, od ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok. Po právoplatnosti rozhodnutia nebolo preukázané, že by vlastníkom nehnuteľností (spoločnosť ADNAM s.r.o.) realizovala kroky smerujúce k zmene vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Taktiež neboli preukázané úkony zo strany žalovanej smerujúce k zmene vlastníckeho práva k predmetnému obchodnému podielu.

17. Žalobca v podanom odvolaní namieta porušenie práva na spravodlivý proces, neuviedol však konkrétne skutočnosti, ktoré by tento odvolací dôvod napĺňali. Taktiež namieta, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. V podanom odvolaní sa vôbec nezmiel o tom, akú vadu konania má na mysli, ktorej sa mal súd prvej inštancie pri vydávaní rozhodnutia dopustiť. Namieta tiež, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. V prvom rade je potrebné poznamenať, že súd prvej inštancie rozhodoval o nariadení neodkladného opatrenia, pri ktorom musí vychádzať z návrhu žalobcu a ním predložených dôkazov. Osobitnej povahy inštitútu neodkladného opatrenia zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup pri rozhodovaní na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhodne bez vylúčených strán,

bez nariadenia pojednávania. Riadne dokazovanie nevykonáva a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočnosti, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené. Z tohto dôvodu odvolací súd tieto odvolacie dôvody žalobcu vyhodnotil ako nedôvodné.

18. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia, návrhu, doplnenia petitu a predložených listín dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bolo potrebné zamietnuť, pretože sledovaný účel bolo možné splniť zabezpečovacím opatrením a žalovanej nie je možné uložiť zákaz nakladania s predmetnými nehnuteľnosťami, nakoľko ako fyzická osoba nie je ich vlastníčkou. Pre vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, ods. 2 ako vecne správne potvrdil.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalovanej nárok na ich náhradu nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

10

25Co/53/2024

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).